

Zpráva o šetření ve věci posuzování zdravotní způsobilosti k výkonu služby

Pan A. (dále také „stěžovatel“) utrpěl během služby ve Vazební věznici a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno dne 19. 3. 2018 služební úraz (zlomeninu palce levé ruky při kondiční přípravě). V témže roce absolvoval posouzení své zdravotní způsobilosti s výsledkem stanovení zdravotní klasifikace „C“ a úlev až do 5. 3. 2019. V následujících posudcích byl ale stěžovatel zdravotně klasifikován „A“, což podle stěžovatele protirečí podkladovým nálezům.

Stěžovatel se na podnět své ošetřující lékařky podrobil dne 3. 6. 2020 mimořádné prohlídce a po jejím provedení a ukončení neschopnosti se musel vrátit do služby. Podle stěžovatele to neodpovídalo jeho zdravotnímu stavu, a byl proto nucen podat žádost o propuštění ze služebního poměru příslušníka Vězeňské služby České republiky (dále také „vězeňská služba“). Ředitel Vazební věznice a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno (dále také „ředitel věznice“) stěžovatelově žádosti dne 8. 6. 2020 vyhověl.¹ Stěžovatel se zároveň snažil proti průběhu a výsledku posouzení zdravotního stavu ještě bránit, se svým návrhem na přezkoumání posudku ale neuspěl.²

Vyřízení podnětu jsem se ujala já, protože veřejný ochránce práv využil své možnosti a pověřil mě výkonem části své působnosti,³ mj. i vyřizováním podnětů z oblasti služebního poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

Šetřila jsem postup poskytovatele pracovnělékařských služeb (dále také „poskytovatel“) při vydávání lékařských posudků o zdravotní způsobilosti stěžovatele a také rozhodování odboru zdravotnické služby generálního ředitelství vězeňské služby (dále také „generální ředitelství“) o návrzích stěžovatele na přezkoumání lékařských posudků.

A. Shrnutí závěrů

Poskytovatel **neseznámil stěžovatele s aktuálním zněním lékařského posudku o zdravotní způsobilosti ze dne 3. 12. 2018**, a dále **nevydal lékařský posudek dne 22. 8. 2019 na základě zhodnocení vyžadovaného zákonného podkladu** – výpisu ze zdravotnické dokumentace vedené o stěžovateli (viz C.1).

Generální ředitelství Vězeňské služby České republiky v řízeních o návrhu stěžovatele na přezkoumání lékařských posudků **nevypořádalo stěžovatelovu námitku dodatečné úpravy zdravotnické dokumentace**, resp. **nereflektovalo absenci výpisu ze zdravotnické dokumentace** v podkladech posudku ze dne 22. 8. 2019 (viz C.2).

B. Skutková zjištění

První posouzení zdravotní způsobilosti stěžovatele po utrpěném služebním úrazu proběhlo na základě žádosti vězeňské služby ze dne 4. 7. 2018.⁴ Poskytovatel tehdy stanovil

1 Rozhodnutí ve věcech služebního poměru ze dne 8. 6. 2020, č. j. VS-13710-2/ČJ-2020-803020-VS.

2 Rozhodnutí generálního ředitelství Vězeňské služby České republiky ze dne 15. 9. 2020, č. j. VS-125144-8/ČJ-2020-800080-812.

3 Ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

4 Žádost ze dne 4. 7. 2018, č. j. 30/Z/2018/II./94.

zdravotní klasifikaci „C“ s tím, že stěžovatel je zdravotně způsobilý pro výkon služby na služebním místě, ač střeleb neschopen, a stanovil stěžovateli úlevy⁵ do 5. 12. 2018.⁶ Ke konci této lhůty spojené se stanovenými úlevami požádala vězeňská služba o nové posouzení zdravotní způsobilosti,⁷ ve kterém poskytovatel opětovně konstatoval zdravotní klasifikaci „C“ s tím, že stěžovatel je zdravotně způsobilý pro výkon služby na služebním místě, přičemž stanovené úlevy prodloužil do 5. 3. 2019. V původní verzi tohoto posudku shledal stěžovatele nadále neschopným střeleb, což však byl údaj, který jiná lékařka vězeňské nemocnice dodatečně (bez vědomí stěžovatele)⁸ opravila v posudku i podkladovém nálezu tak, že stěžovatel je již schopen střeleb.⁹

Generální ředitelství Vězeňské služby České republiky k návrhu stěžovatele zrušilo následující lékařský posudek vydaný před stanoveným koncem úlev¹⁰ pro absenci informací o zdravotním stavu v době úrazu a počátečním průběhu léčby a věc vrátilo.¹¹ Příští platný lékařský posudek je tak až ze dne 22. 8. 2019. Podle něj již byl stěžovatel zdravotně klasifikován „A“,¹² což generální ředitelství vězeňské služby potvrdilo.¹³

Stěžovatelova ošetřující lékařka ukončila jeho dlouhodobou služební neschopnost k 29. 5. 2020.¹⁴ Dne 2. 6. 2020 se stěžovatel podrobil mimořádné lékařské prohlídce s výsledkem stanovení zdravotní klasifikace „A“.¹⁵ Ředitel věznice následně uložil stěžovateli dostavit se pro služební přípravu k provedení testů fyzické zdatnosti,¹⁶ které ale stěžovatel již neabsolvoval, protože jeho služební poměr dne 8. 6. 2020 na vlastní žádost¹⁷

5 Bez tělesné přípravy a prověrek z tělesné přípravy, při nácviku sebeobrany a použití donucovacích prostředků s vyloučením agresivních prvků (kopů, pádů, porazů, hmatů, chvatů a úderů).

6 Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti příslušníka bezpečnostního sboru k výkonu služebního místa ze dne 5. 9. 2018, č. j. 30/Z/2018/II./94.

7 Žádost ze dne 3. 12. 2018, č. j. 30/Z/2018/III./76.

8 V posudcích doložených stěžovatelem v příloze jeho podnětu ochránci je obsažena ještě původní, neopravená verze lékařského posudku o zdravotní způsobilosti ze dne 3. 12. 2018.

9 Viz lékařský posudek o zdravotní způsobilosti příslušníka bezpečnostního sboru k výkonu služebního místa ze dne 3. 12. 2018, č. j. 30/Z/2018/III./76, a zdravotní záznam zdravotnického střediska Vazební věznice a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno ze dne 3. 12. 2018, oboje ve znění založeném v posudkové části stěžovatelova spisu vedeného vězeňskou službou.

10 Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti příslušníka bezpečnostního sboru k výkonu služebního místa ze dne 5. 3. 2019, č. j. 30/Z/2019/I./92.

11 Rozhodnutí generálního ředitelství Vězeňské služby České republiky ze dne 18. 4. 2019, č. j. VS-72357-7/ČJ-2019-800080-812.

12 Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti příslušníka bezpečnostního sboru k výkonu služebního místa ze dne 22. 8. 2019, č. j. 30/Z/2019/III./33.

13 Rozhodnutí generálního ředitelství Vězeňské služby České republiky ze dne 8. 11. 2019, č. j. VS-215505-4/ČJ-2019-800080-812.

14 Rozhodnutí ředitele věznice o poskytnutí služebního příjmu ze dne 28. 5. 2020, č. j. VS-13710-1/ČJ-2020-803020-VS.

15 Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti příslušníka bezpečnostního sboru k výkonu služebního místa ze dne 3. 6. 2020, č. j. 30/Z/2020/25/II.

16 Rozhodnutí ředitele věznice o ukončení poskytování služebního příjmu ze dne 4. 6. 2020, č. j. VS-13710-2/ČJ-2020-803020-VS.

17 Žádost o propuštění ze služebního poměru příslušníka vězeňské služby ze dne 8. 6. 2020.

skončil.¹⁸ Proti poslednímu posudku o zdravotní způsobilosti příslušníka bezpečnostního sboru k výkonu služebního místa se stěžovatel ještě pokusil bránit, avšak neúspěšně.¹⁹

C. Právní hodnocení

Zákon o specifických zdravotních službách obsahuje základní zákonnou úpravu institutu lékařského posudku o zdravotní způsobilosti. Poskytovateli ukládá, aby posudek vydal na základě zhodnocení výsledků lékařských prohlídek, výpisu ze zdravotnické dokumentace praktického lékaře či lékařky a na základě zdravotní náročnosti pro výkon posuzované činnosti.²⁰ Poskytovatel má dále povinnost zajistit neprodlené předání vydaného posudku posuzované osobě.²¹

Má-li posuzovaná osoba nebo osoba, které uplatněním lékařského posudku vznikají práva nebo povinnosti, za to, že lékařský posudek je nesprávný, může do 10 pracovních dnů ode dne jeho prokazatelného předání podat návrh na přezkoumání posudku poskytovateli, který jej vydal.²² Pokud poskytovatel návrhu na přezkoumání lékařského posudku nevyhoví v plném rozsahu, postoupí spis s tímto návrhem, včetně příslušné části zdravotnické dokumentace nebo její kopie, a dalších podkladů potřebných pro přezkoumání lékařského posudku a svého stanoviska, příslušnému správnímu orgánu.²³ Je-li poskytovatelem vězeňská služba, předá posuzující lékař či lékařka návrh na přezkoumání lékařského posudku řediteli organizační jednotky vězeňské služby, který, nevyhoví-li návrhu na přezkoumání v plném rozsahu, jej předá generálnímu ředitelství vězeňské služby.²⁴

Citovaný zákon o specifických zdravotních službách dopadá i na služebněprávní vztahy příslušníků bezpečnostních sborů.²⁵ V případě příslušníků vězeňské služby však musí jejich posudek obsahovat vedle náležitostí stanovených právním předpisem upravujícím zdravotnickou dokumentaci obecně²⁶ i náležitosti stanovené v jednotlivých prováděcích, resp. vnitřních předpisech zaměřených speciálně na příslušníky ve služebním poměru.²⁷ Vyhláška o zdravotní způsobilosti ke službě v bezpečnostních sborech obsahuje přímo vzor posudku, který by poskytovatel měl použít.²⁸ Nařízení generálního ředitele vězeňské služby

18 Rozhodnutí ve věcech služebního poměru ze dne 8. 6. 2020, č. j. VS-13710-2/ČJ-2020-803020-VS.

19 Rozhodnutí generálního ředitelství Vězeňské služby České republiky ze dne 15. 9. 2020, č. j. VS-125144-8/ČJ-2020-800080-812.

20 Srov. ustanovení § 42 odst. 1 písm. a), b) a c) zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů.

21 Ustanovení § 44 odst. 1 písm. a) zákona o specifických zdravotních službách.

22 Ustanovení § 46 odst. 1 věty první zákona o specifických zdravotních službách.

23 Ustanovení § 46 odst. 5 zákona o specifických zdravotních službách.

24 Ustanovení § 48 odst. 1 písm. a) zákona o specifických zdravotních službách.

25 Podle ustanovení § 69 zákona o specifických zdravotních službách se zaměstnavatelem pro účely daného zákona rozumí i bezpečnostní sbor, který vykonává práva a povinnosti vůči fyzické osobě, která v bezpečnostním sboru vykonává službu, a zaměstnancem příslušník bezpečnostního sboru.

26 Viz část 5. přílohy č. 1 vyhlášky č. 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci, ve znění pozdějších předpisů.

27 Zákon o služebním poměru a jeho prováděcí předpisy vystupují v případě posuzování zdravotního stavu jako *lex specialis* vůči zákonu o specifických zdravotních službách – viz CHROBÁK, J., BLAHUT, A., KULHÁNEK, J., VODIČKA, S. *Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 33.

28 Viz ustanovení § 6 a příloha č. 4 vyhlášky č. 226/2019 Sb., o zdravotní způsobilosti ke službě v bezpečnostních sborech.

nadto stanoví mj. to, že lékařský posudek nesmí obsahovat diagnózu.²⁹ Kromě náležitostí jmenovaných v zákonných, prováděcích a vnitřních předpisech se i v případě posudků o zdravotní způsobilosti ke službě v bezpečnostních sborech uplatní judikovaný požadavek na úplnost a přesvědčivost posudku.³⁰

Lékařské posudky nejsou samostatnými rozhodnutími, protože samy o sobě nezakládají, nemění, neruší ani závazně neurčují práva nebo povinnosti dotčených osob.³¹ Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti je teprve podkladem pro rozhodnutí služebního funkcionáře.³² Ten k němu musí přistoupit jako k důkazu, s nímž se musí dostatečně vypořádat v odůvodnění vlastního rozhodnutí ve věci.³³ Znamená to tedy, že jej nejenom uvede jako jeden z podkladů rozhodnutí, ale přiblíží také, jakými úvahami byl veden při hodnocení posudku.³⁴ Shledá-li služební funkcionář tímto hodnocením, že posudek vyhovuje požadavkům úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti, přejímá odborné závěry posudku.³⁵

C.1 Postup poskytovatele

Generální ředitelství Vězeňské služby České republiky zrušilo lékařský posudek ze dne 5. 3. 2019, protože poskytovatel neopatřil při jeho vyhotovování mandatorní podklad – výpis ze zdravotnické dokumentace stěžovatele. Lékařské zprávy založené v posudkové dokumentaci dokumentovaly vývoj zdravotního stavu až od srpna 2018, tedy pět měsíců po úrazu. Zcela absentovaly informace o zdravotním stavu v době úrazu a počátečním průběhu léčby nebo stavu po ukončení léčení.³⁶ Poskytovatel odstranil tuto vadu při pozdějším posouzení zdravotní způsobilosti, když posudek ze dne 3. 6. 2020 vypracoval již na podkladě výpisu ze zdravotní dokumentace stěžovatele vedené stěžovatelovou ošetřující lékařkou.³⁷ V tomto případě se však jednalo až o opětovné posouzení zdravotního stavu. Při předchozím posouzení, kdy se poskytovateli vrátila věc po zrušení jeho posudku ze dne 5. 3. 2019, poskytovatel nevydal opravný posudek dne 22. 8. 2019 na základě opory výpisu ze zdravotnické dokumentace, kterou by si za tím účelem opatřil. Poskytovatel sice doplnil podkladovou dokumentaci o lékařskou zprávu rozebírající vývoj

29 Viz ustanovení § 8 nařízení generálního ředitele Vězeňské služby České republiky č. 13/2014, ve znění nařízení č. 51/2015.

30 Srov. CHROBÁK, J., BLAHUT, A., KULHÁNEK, J., VODIČKA, S. *Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 184. Dále srov. odstavce 50 a 51 odůvodnění rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 6. 2019, č. j. 10 Ad 7/2016-35; www.nssoud.cz.

31 Srov. odstavec 14 odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2017, č. j. 6 As 146/2016-26; www.nssoud.cz.

32 Viz TOMEK, Petr; FIALA, Zdeněk. *Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů s komentářem, poznámkami a judikaturou*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Olomouc: Nakladatelství ANAG, 2019, s. 331.

33 Ve smyslu ustanovení § 180 odst. 2 a § 181 odst. 5 zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

34 Srov. obdobně vyjádření tehdejšího veřejného ochránce práv pro ombudsmanku Policie České republiky ze dne 8. 2. 2012, sp. zn. 332/2012/PDCJ; <https://eso.ochrance.cz/>.

35 Srov. odstavec 24 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2021, č. j. 6 As 272/2020-36; www.nssoud.cz.

36 Rozhodnutí generálního ředitelství Vězeňské služby České republiky ze dne 18. 4. 2019, č. j. VS-72357-7/ČJ-2019-800080-812.

37 Výpis ze zdravotní dokumentace stěžovatele ze dne 27. 5. 2020 obsahuje i informace o vývoji zranění v době po úrazu, včetně zvolené léčby.

zdravotního stavu stěžovatele již ode dne úrazu,³⁸ reagoval tím ale jen na část výtek zrušujícího rozhodnutí. Ani doplněná lékařská zpráva není výpisem ze zdravotnické dokumentace vedené o posuzované osobě jejím registrujícím poskytovatelem v oboru všeobecné praktické lékařství.³⁹ Posouzení zdravotní způsobilosti stěžovatele roku 2019 tak zůstalo i nadále zatíženo vadou.

Stěžovatel v podnětu zároveň oprávněně poukázal na dodatečné úpravy jeho zdravotní dokumentace. Ačkoliv sám disponoval lékařským posudkem, podle kterého nebyl v dané době schopen střelby,⁴⁰ musel dne 11. 1. 2019 absolvovat ostrou školní střelbu.⁴¹ Její absolvování (a její výsledek) při přezkumu lékařského posudku zhodnotilo i generální ředitelství.⁴² To vše bylo možné pouze díky dodatečné opravě lékařského posudku ze dne 3. 12. 2018 a jeho podkladového nálezu.⁴³ Doložka o opravě obsažená v obou zmíněných dokumentech neuvádí datum, kdy k opravám došlo. Nemohu tedy posoudit, zda se nejednalo o snahu legalizovat *ex post* stěžovatelovu účast na ostrých školních střelbách dne 11. 1. 2019. Lékař či lékařka ale v zásadě mohou upravovat lékařské zprávy, které sami vyhotovili. V případě úpravy či doplnění lékařského posudku je ale nezbytné předání aktuálního a platného znění posudku posuzovanému. Poskytovatel svou povinnost zajistit předání předmětného opraveného posudku stěžovateli zjevně nesplnil. Dokumentace vězeňské služby, kterou mám k dispozici, neobsahuje žádný doklad prokazující převzetí opraveného posudku stěžovatelem.⁴⁴

C.2 Rozhodnutí o návrhu na přezkoumání

Stěžovatel navrhl i v případě opraveného posudku ze dne 22. 8. 2019 jeho přezkoumání. Namítal mj. vyslání na ostré školní střelby, ač byl podle posudku, kterým disponoval, střelb neschopen.⁴⁵ Poskytovatel neshledal důvody k revizi zdravotní klasifikace stěžovatele.⁴⁶ Předal proto návrh řediteli věznice, který jej postoupil k přezkoumání generálnímu ředitelství vězeňské služby.⁴⁷ To zamítlo návrh na přezkoumání. **V odůvodnění rozhodnutí však nevypovídalo stěžovatelovu námitku neschopnosti střelby. Ani při shrnutí podkladových nálezů nezmiňovalo skutečnost, že poskytovatel neměl nadále k dispozici výpis ze zdravotnické dokumentace stěžovatele.**⁴⁸ V této souvislosti nemohu akceptovat ani odůvodnění rozhodnutí zamítajícího návrh

38 Zpráva o ambulantním vyšetření Kliniky popálenin a plastické chirurgie Fakultní nemocnice Brno ze dne 7. 7. 2019.

39 Ve smyslu ustanovení § 42 odst. 1 písm. b) zákona o specifických zdravotních službách.

40 Viz výše poznámku č. 8.

41 Informace o absolvování OŠS nrap. A. ze dne 15. 7. 2019, č. j. VS-1892-5/ČJ-2019-803060.

42 Viz str. 2 rozhodnutí generálního ředitelství Vězeňské služby České republiky ze dne 8. 11. 2019, č. j. VS-215505-4/ČJ-2019-800080-812.

43 Viz výše poznámku č. 9.

44 Ve smyslu ustanovení § 44 odst. 2 zákona o specifických zdravotních službách.

45 „Návrh na přezkoumání lékařského posudku ze dne 22. 8. 2019, ev. označení 23706, vypracovaný lékařem B.“ ze dne 5. 9. 2019.

46 „Vyjadrenie k Návrhu na preskúmanie lekárskoho posudku“ ze dne 11. 9. 2019.

47 „Podstoupení přezkoumání lékařského posudku – A., nar. xxxxxx“ ze dne 18. 9. 2019, č. j. VS-2959-151/ČJ-2019-803080.

48 Rozhodnutí generálního ředitelství Vězeňské služby České republiky ze dne 8. 11. 2019, č. j. VS-215505-4/ČJ-2019-800080-812.

na přezkoumání lékařského posudku ze dne 3. 6. 2020 (který jinak už byl vydán na podkladě výpisu ze zdravotnické dokumentace). Generální ředitelství Vězeňské služby České republiky přešlo opětovný poukaz stěžovatele na nereflektování úprav zdravotnické dokumentace provedených bez stěžovatelova vědomí⁴⁹ tak, že se námitka vůči předchozímu rozhodnutí netýká aktuálního řízení a nebude proto zohledněna. Uzavírám tedy, že **námitku stěžovatele na dodatečné úpravy jeho zdravotní dokumentace nevypořádalo generální ředitelství nikdy.**

D. Informace o dalším postupu

Zprávu zasílám řediteli věznice a generálnímu řediteli vězeňské služby a podle § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv žádám, aby se ve lhůtě 30 dnů od jejího doručení vyjádřili ke zjištěným pochybením a informovali mě o přijatých opatřeních k nápravě. Zpráva shrnuje moje dosavadní poznatky, které mohou být podkladem pro závěrečné stanovisko podle § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.

Zprávu zasílám rovněž stěžovateli.

Brno 5. dubna 2022

Mgr. Monika Šimůnková v. r.
zástupkyně veřejného ochránce práv
(zpráva je opatřena elektronickým podpisem)

⁴⁹ Viz stěžovatelovo doplnění ze dne 6. 7. 2020 ve věci jeho návrhu na přezkoumání lékařského posudku ze dne 3. 6. 2020.